

تشخیص نیاز غذایی گیاهان با روش DRIS*

غلامرضا شواقبی فیروز آبادی
عضو هیئت علمی دانشکده کشاورزی کرج

یکی از عوامل موثر در افزایش عملکرد محصولات کشاورزی در واحد سطح، تغذیه صحیح گیاه و مصرف منطقی و به موقع کود به منظور تامین نیازهای غذایی گیاهان و حفظ تعادل عناصر غذایی در خاک و گیاه میباشد. برای نیل به این اهداف، کاربرد روشی که بتواند بطور دقیق نیاز کودی گیاه را مشخص نموده و ترتیب نیاز گیاه به عناصر غذایی را ارائه نماید لازم و ضروری است. روش تلفیقی تشخیصی و توصیه کودی (DRIS) مناسب ترین روش برای منظور فوق است. در این روش با آنالیز تعداد زیادی نمونه گیاهی از منطقه و تعیین Norm یا نسبت مناسب عناصر غذایی، و به کمک شاخص های عناصر غذایی که بصورت کمی (اعداد مثبت و منفی) محاسبه میشوند وضعیت تعادل عناصر غذایی و عوامل محدود کننده (منفی ترین شاخص بیشترین نیاز را مشخص می کند) تشخیص داده میشود. در روش دریس برای محاسبه شاخص های نسبت عناصر غذایی مسودا استفاده قرار می گیرد. بنابراین برخلاف روش Critical level زمان و مکان نمونه برداری گیاه تاثیری در تشخیص ندارد. برای کاربرد روش دریس در تعیین نیاز کودی گیاهان برای اولین بار در ایران تحقیقی بر روی گیاه ذرت در منطقه کرج انجام گرفت و شاخص های دریس محاسبه شدند. به کمک این شاخص ها مشخص شد که عناصر ذرت و روی می توانند به عنوان عوامل محدود کننده در تغذیه گیاه ذرت باشند و لازم است با انجام تحقیقاتی میزان روی مورد نیاز تعیین و همراه با عناصر اصلی به خاک داده شود. تاثیر متقابل فسفر و روی در گیاه ذرت نیز با توجه به شاخص های دریس مورد مطالعه قرار گرفت. با توسعه آزمایشگاههای تجزیه خاک و گیاه روش DRIS در قالب طرحی ملی همراه با تهیه نقشه حاصلخیزی خاکهای کشور می تواند برای تعیین نیاز کودی گیاهان قابل توصیه باشد.

* Diagnosis and Recommendation Integrated System (DRIS)